32000D0253

3.2.2000 IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ L 28/1

ID-DEĊIŻJONI Nru 253/2000/EC TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL tal-24 ta’ Jannar 2000 li tistabbilixxi t-tieni fażi tal-programm ta’azzjoni tal-Komunità fil-qasam ta’ l-edukazzjoni “Socrates”

Il-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA’ L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b’mod partikolari l- l-Artikoli 149 u 150 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ([1]),

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ([2]),

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ([3]),

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ([4]),

Fid-dawl tat-test konġunt approvat mill-Kumitat ta’ Konċiljazzjoni fl-10 ta’ Novembru 1999,

Billi:

(1) t-Trattat li jistabbilixxi il-Komunitajiet Ewropej jipprovdi li l-azzjoni ta’ dan ta’ l-aħħar għandha tikkontribwixxi, inter alia, għall-iżvilupp ta’ edukazzjoni ta’ kwalità u taħriġ; il-miżuri skond dan il-programm għandhom jippromwovu d-dimensjoni Ewropea ta’ l-edukazzjoni u jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta’ edukazzjoni ta’ kwalità bil-ħsieb li jiġi mħajjar it-tagħlim tul il-ħajja;

(2) bid-Deċiżjoni Nru 819/95/EC il-Parlament Ewropew u l-Kunsill stabbilixxu l-programm ta’ azzjoni tal-Komunità Socrates ([5]);

(3) il-Kunsill Ewropew straordinarju dwar l-impjiegi li sar fil-Lussemburgu fl-20 u l-21 ta’ Novembru 1997 għaraf il-fatt li l-edukazzjoni matul il-ħajja kollha u t-taħriġ jistgħu jagħmlu kontribuzzjoni importanti lill-politika dwar l-impjiegi ta’ l-Istati Membri sabiex jittejbu l-opportunitajiet tax-xogħol, l-addattabilità u l-kultura ta’ intrapreniżmu u biex jiġu promossi opportunitajiet indaqs;

(4) fil-komunikazzjoni tagħha “Lejn Ewropa ta’ Għarfien” il-Kummissjoni stabbiliet linji ta’ gwida għall-ħolqien ta’ żona ta’ edukazzjoni Ewropea miftuħa u dinamika li kapaċi tikseb l-għanijiet ta’ edukazzjoni u taħriġ matul il-ħajja kollha;

(5) fil-White Paper tagħha “Tgħallem u titgħallem - Lejn soċjetà li titgħallem”, il-Kummissjoni dikjarat li l-ħruġ ta’ soċjetà li titgħallem tinvolvi li jiġi inkoraġġit l-akkwist ta’ tagħrif ġdid u għal dan il-għan tiġi provduta l-motivazzjoni li wieħed jitgħallem f’kull opportunità u fil-Green Paper tagħha “Edukazzjoni, taħriġ, riċerka: l-ostakoli ta’ mobilità transnazzjonali”, il-Kummissjoni enfasizzat il-vantaġġi tal-mobilità għall-poplu u l-kompetittività fl-Unjoni Ewropea;

(6) l-għan tal-Kummissjoni, flimkien max-xewqa tal-Parlament Ewropew, huwa li tinkiseb rata ta’ parteċipazzjoni ta’ madwar 10 % ta’ l-iskejjel skond l-azzjoni Comenius u ta’ madwar 10 % ta’ l-istudenti fl-attivitajiet ta’ mobilità skond l-azzjoni Erasmus;

(7) hemm il-ħtieġa ta’ promozzjoni ta’ ċittadinanza attiva u biex titħarrax il-ġlieda kontra l-eskluzzjoni fil-forom kollha tagħha, inkluż ir-razziżmu u x-xenofobija; attenzjoni speċjali għandha tiġi ffokata fuq il-promozzjoni ta’ l-ugwaljanza u t-tkattir ta’ opportunitajiet indaqs għan-nisa u l-irġiel; billi għandha tingħata attenzjoni speċjali għall-persuni bi bżonnijiet speċjali;

(8) il-Parlament Ewropew u l-Kunsill, fid-Deċiżjoni tagħhom dwar iż-żgħażagħ, u l-Kunsill, fid-Deċiżjoni 1999/382/EC dwar it-taħriġ ([6]), stabbilew programmi ta’ azzjoni tal-Komunità għall-oqsma taż-żgħażagħ u t-taħriġ rispettivament, li jikkontribwixxu flimkien mal-programm Socrates, għall-promozzjoni ta’ Ewropa ta’għarfien

([1]) ĠU C 314, tat-13.10.1998, p. 5.
([2]) ĠU C 410, tat-30.12.1998, p. 2.
([3]) ĠU C 51, tat-22.2.1999, p. 77.
([4]) Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-5 ta’ Novembru 1998 (ĠU C 359, tat-23.11.1998, p. 60), pożizzjoni komuni tal-Kunsill tal-21 ta’ Diċembru 1998 (ĠU C 49, tat-22.2.1999, p. 42), Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta’ Frar 1999 ĠU C 153, ta’ l-1.6.1999, p. 24) u Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta’ Diċembru 1999 (għada mhux pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Deċiżjoni tal-Kunsill tas-17 ta’ Diċembru 1999.
([5]) ĠU L 87, ta’ l-20.4.1995, p. 10. Deċiżjoni kif emendata bid-Deċiżjoni Nru 576/98/EC (ĠU L 77, ta’ l-14.3.1998, p. 1).
([6]) ĠU L 146, tal-11.6.1999, p. 33.

(9) huwa meħtieġ, biex jiġi rinfurzat il-valur miżjud ta' l-azzjoni tal-Komunità, li l-Kummissjoni, b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri, għandha tiżgura, fil-livelli kollha, koerenza u komplimentarjetà bejn l-azzjonijiet implimentati fil-kwadru ta' din id-Deċiżjoni u politika oħra relevanti tal-Komunità, strumenti u azzjonijiet;

(10) huwa meħtieġ li tiġi provduta l-possibiltà ta' l-organizzazzjoni ta' attivitajiet konġunti li jinvolvu l-programm Socrates u programmi oħra tal-Komunità jew azzjonijiet li jkollhom dimensjoni edukattiva, b'hekk tiġi mħajra s-sinerġija u jiġi rinfurzat il-valur miżjud ta' l-azzjoni tal-Komunità;

(11) Il-Ftehim dwar iż-Zona Ekonomika Ewropea (Ftehim ŻEE) jipprovdi għall-kooperazzjoni akbar fil-qasam ta' l-edukazzjoni, it-taħriġ u ż-żgħażagħ bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa, u l-pajjiżi ta' l-Assoċjazzjoni dwar Kummerċ Ewropew Ħieles li jieħdu sehem fiż-Zona Ekonomika Ewropea (pajjiżi AEKĦ/ŻEE), mill-oħra.

(12) għandha ssir dispożizzjoni biex il-programm jinfetaħ għall-parteċipazzjoni tal-pajjiżi assoċjati ċentrali u ta' Lvant ta' l-Ewropa (CEEC) skond il-kundizzjonijiet stabbiliti fid-diversi Ftehim Ewropej, fil-protokolli addizzjonali tagħhom fid-deċiżjonijiet tal-Kunsilli ta' Assoċjazzjoni rispettivi, ta' Ċipru, iffinanzjati mill-approprjazzjonijiet addizzjonali skond il-proċeduri li għandhom jiġu miftehma ma' dak il-pajjiż, kif ukoll ta' Malta u t-Turkija, iffinanzjati mill-approprjazzjonijiet addizzjonali, skond id-dispożizzjonijiet tat-Trattat.

(13) Dan il-programm għandu jiġi segwit regolarment u evalwat b'kooperazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri sabiex ikun jippermetti għall-aġġustamenti mill-ġdid, partikolarment fil-prijoritajiet għall-implimentazzjoni tal-miżuri; billi l-evalwazzjoni għandha tinkludi evalwazzjoni esterna li għandha titwettaq minn korpi indipendenti u imparzjali;

(14) skond il-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità kif definiti fl-Artikolu 5 tat-Trattat, billi l-għanijiet ta' l-azzjoni proposta jikkonċernaw il-kontribuzzjoni tal-kooperazzjoni Ewropea għall-edukazzjoni ta' kwalità ma jistgħux suffiċjentement jinkisbu mill-Istati Membri, *inter alia,* minħabba l-ħtieġa ta' sħubija multilaterali, mobilità multilaterali u skambju ta' tagħrif mal-Komunità kollha, jistgħu għalhekk jinkisbu aħjar mill-Komunità minħabba d-dimensjoni transnazzjonali ta' l-azzjonijiet u l-miżuri tal-Komunità; din id-Deċiżjoni ma tmurx 'l hinn minn dak li hu meħtieġ biex jinkisbu dawk l-għanijiet;

(15) it-titjib tas-sistema Ewropea tat-trasferiment ta' kreditu (ECTS) huwa mezz effettiv biex jiġi żgurat li l-mobilità tilħaq l-għanijiet kollha tagħha; l-universitajiet li jipparteċipaw fil-programm huma nkoraġġiti biex jagħmlu l-aktar użu wiesgħa ta' l-ECTS;

(16) din id-Deċiżjoni tistabbilixxi, għat-tul kollu tal-programm, kwadru finanzjarju li jikkostitwixxi r-referenza prinċipali, skond it-tifsira tal-punt 33 tal-ftehim interistiruzzjonali tas-6 ta' Mejju 1999 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni ([1]), dwar id-dixxiplina fl-estimi u t-titjib fil-proċedura ta' l-estimi;

(17) il-miżuri meħtieġa għal-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni għandhom jiġu addottati skond id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/EC tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għas-setgħat ta' implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ([2]),

ADOTTAW DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Stabbiliment tal-programm

1. Din id-Deċiżjoni tistabbilixxi t-tieni fażi tal-programm ta' azzjoni tal-Komunità fil-qasam ta' l-edukazzjoni, "Socrates", hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ il-programm.

2. Dan il-programm għandu jiġi mplimentat matul il-perjodu li jibda fl-1 ta' Jannar 2000 u jintemm fil-31 ta' Diċembru 2006.

3. Dan il-programm għandu jikkontribwixxi għall-promozzjoni ta' Ewropa ta' għarfien permezz ta' l-iżvilupp ta' dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni u taħriġ permezz tal-promozzjoni ta' tagħlim tul il-ħajja, ibbażat fuq edukazzjoni nformali u taħriġ. Għandu jappoġġa l-bini tat-tagħrif, kapaċitajiet u kompetenzi li x'aktarx iħajjru ċittadinanza attiva u opportunitajiet tax-xogħol.

4. Dan il-programm għandu jsostni u jissupplimenta l-azzjoni meħuda minn u fl-Istati Membri, waqt li jirrispetta bis-sħiħ ir-responsabbiltà tagħhom għall-kontenut ta' l-edukazzjoni u l-organizzazzjoni ta' edukazzjoni u ta' sistemi ta' taħriġ, u d-diversità tagħhom kulturali u lingwistika.

Artikolu 2

Għanijiet tal-programm

Sabiex il-programm jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' edukazzjoni ta' kwalità u jħajjar it-tgħalim matul il-ħajja kollha, filwaqt li jirrispetta r-responsabbiltà ta' l-Istati Membri, l-għanijiet tiegħu għandhom ikunu:

(a) li tissaħħaħ id-dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni fil-livelli kollha u biex jiġi faċilitat aċċess transnazzjonali wiesgħa għar-riżorsi edukattivi fl-Ewropa waqt li jiġu promossi opportunitajiet indaqs fl-oqsma kollha ta' l-edukazzjoni;

(b) li jippromwovi titjib kwantitattiv u kwalitattiv tal-għarfien ta' l-ilsna ta' l-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari dawk l-ilsna li huma l-anqas użati b'mod wiesgħa u l-anqas mgħallma b'mod wiesgħa, sabiex iwasslu għall-ftehim akbar u solidarjetà bejn il-popli ta' l-Unjoni Ewropea u tiġi promossa dimensjoni interkulturali ta' edukazzjoni;

([1]) ĠU C 172, tat-18.6.1999, p. 1.
([2]) ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

(ċ) li jippromwovi kooperazzjoni u mobilità fil-qasam ta' l-edukazzjoni, b'mod partikolari billi:

— jiġi mħajjar il-iskambju bejn istituzzjonijiet edukattivi,

— jippromovi tagħlim miftuħ u f'ċertu distanza,

— iħajjar it-titjib fl-għarfien ta' diplomi u perjodi ta' studju,

— jiżviluppa l-iskambju ta' tagħrif,

u jgħin biex jitneħħew l-ostakoli f'dan ir-rigward;

(d) iħajjar l-innovazzjoni fl-iżvilupp ta' prattiċi edukattivi u materjali, inkluż, fejn xieraq, l-użu ta' teknoloħiji ġodda, u biex jesplora kwistjonijiet ta' politika ta' interess komuni fil-qasam ta' l-edukazzjoni.

Artikolu 3

Azzjonijiet tal-Komunità

1. L-għanijiet ta' dan il-programm kif imniżżla fl-Artikolu 2 għandhom jiġu segwiti permezz ta' l-azzjonijiet li ġejjin, li l-kontenut ta' operazzjoni u l-proċeduri ta' applikazzjoni tagħhom huma mfissra fl-Anness:

Azzjoni 1	Edukazzjoni skolastika (Comenius);
Azzjoni 2	Edukazzjoni għola (Erasmus);
Azzjoni 3	Edukazzjoni tal-adulti u mezzi oħra edukattivi (Grundtvig);
Azzjoni 4	Tagħlim u tagħlim ta' l-ilsna (Lingua);
Azzjoni 5	Tagħlim miftuħ u minn distanza; teknoloġiji ta' tagħrif u ta' komunikazzjoni fil-qasam edukattiv (Minerva);
Azzjoni 6	Osservazzjoni u innovazzjoni;
Azzjoni 7	Azzjonijiet konġunti;
Azzjoni 8	Miżuri li jakkumpanjaw

2. Dawn l-azzjonijiet għandhom jiġu implimentati permezz tat-tipi ta' miżuri li ġejjin, fil-forma ta' operazzjonijiet transnazzjonali li jistgħu jikkombinaw diversi mill-miżuri:

(a) appoġġ għall-mobilità transnazzjonali tal-poplu fil-qasam ta' l-edukazzjoni fl-Ewropa;

(b) appoġġ għall-użu ta' teknoloġiji ta' tagħrif u ta' komunikazzjoni (ICT) fl-edukazzjoni;

(ċ) appoġġ għall-iżvilupp ta' *networks* ta' kooperazzjoni transnazzjonali li jiffaċilitaw il-iskambju ta' esperjenzi u prattika kif imiss;

(d) il-promozzjoni ta' kapaċitajiet ta' ilsna u l-ftehim tal-kulturi differenti;

(e) appoġġ għall-proġetti pilota innovattivi bażati fuq is-sħubija transnazzjonali maħsuba biex tiżviluppa l-innovazzjoni u l-kwalità fil-qasam ta' l-edukazzjoni;

(f) titjib kontinwu fil-materjal ta' referenza tal-Komunità permezz ta'

— l-osservazzjoni u l-analiżi ta' politika adukattiva nazzjonali,

— l-osservazzjoni u t-tixrid ta' prattika kif imiss u innovazzjoni,

— skambjukomprensiv ta' tagħrif.

Artikolu 4

Aċċess għall-programm

1. Taħt il-kundizzjonijiet u l-arranġamenti għall-implimentazzjoni speċifikata fl-Anness, dan il-programm huwa immirat b'mod partikolari lejn:

(a) tfal ta' l-iskola, studenti u oħrajn li jitgħallmu;

(b) impjegati involuti direttament fl-edukazzjoni;

(ċ) it-tipi kollha ta' istituzzjonijiet edukattivi speċifikati minn kull Stat Membru;

(d) il-persuni u l-korpi responsabbli għas-sistemi ta' edukazzjoni u politika f'livell lokali, reġjonali u nazzjonali fl-Istati Membri.

2. Korpi pubbliċi jew privati li jikkooperaw ma' istituzzjonijiet edukattivi jistgħu wkoll jieħdu parti fl-attivitajiet addattati taħt dan il-programm, b'mod partikolari:

— korpi u organizzazzjonijiet lokali u reġjonali,

— assoċjazzjonijiet li jaħdmu fil-qasam ta' l-edukazzjoni, inklużi assoċjazzjonijiet ta' studenti, ta' tfal ta' l-iskola, ta' l-għalliema u tal-ġenituri,

— kumpanniji u konsortia, organizzazzjonijiet tal-kummerċ u l-Kmamar tal-Kummerċ u l-Industrija

— imsieħba soċjali u l-organizzazzjonijiet tagħhom fil-livelli kollha,

— ċentri u korpi ta' riċerka.

Artikolu 5

Implimentazzjoni tal-programm u kooperazzjoni ma' l-Istati Membri

1. Il-Kummissjoni għandha

— tiżgura l-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet tal-Komunità koperti b'dan il-programm b'konformità ma' l-Anness.

— tikkonsulta ma' l-imsieħba soċjali u l-assoċjazzjonijiet relevanti fil-qasam ta' l-edukazzjoni f'livell Ewropew u għandhom jinformaw lill-kumitat li hemm referenza għalih fl-Artikolu 8(1) bl-opinjonijiet tagħhom.

2. L-Istati Membri għandhom

— jieħdu l-passi meħtieġa biex jiżguraw it-tmexxija effiċjenti tal-programm fil-livell ta' l-Istat Membru billi jinvolvu l-partijiet kollha konċernati fl-edukazzjoni skond il-prattika nazzjonali,

— iwaqqfu struttura addattata għall-amministrazzjoni koordinata ta' l-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet tal-programm fil-livell ta' l-Istat Membru (aġenziji nazzjonali Socrates),

— jagħmlu minn kollox biex jaddottaw dawk il-miżuri hekk li jqisu xierqa biex jitneħħaw ostakoli amministrattivi għall-aċċess tal-programm,

— jieħdu l-passi biex jiżguraw li sinerġiji potenzjali ma' programmi oħra tal-Komunità jiġu realizzati fil-livell ta' l-Istat Membru.

3. Il-Kummissjoni, b'kooperazzjoni ma 'l-Istati Membri, għandha tiżgura

— it-transizzjoni bejn dawk l-azzjonijiet imwettqa fil-kwadru tal-programm ta' qabel fil-qasam ta' l-edukazzjoni (Socrates, imwaqqaf bid-Deċiżjoni Nru 819/95/EC) u dawk li għandhom jiġu implimentati skond dan il-programm,

— it-tixrid tar-riżultati ta' l-azzjonijiet imwettqa fil-kwadru tal-programm ta' qabel fil-qasam ta' l-edukazzjoni (Socrates) u dawk li għandhom jiġu mplimentati skond dan il-programm,

— it-tagħrif xieraq, pubbliċità u insegwiment fir-rigward ta' l-azzjonijiet appoġġati skond dan il-programm.

Artikolu 6

Azzjonijiet konġunti

Bħala parti mill-proċess ta' bini ta' Ewropa ta' għarfien, il-miżuri li jinsabu f'dan il-programm jistgħu jiġu implimentati skond il-proċeduri stabbilita fl-Artikolu 8(2) bħala azzjonijiet konġunti ma' programmi relatati tal-Komunità u azzjonijiet, partikolarment Leonardo da Vinci u Żgħażagħ kif ukoll programmi tal-Komunità fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp u teknoloġiji ġodda.

Artikolu 7

Miżuri ta' implimentazzjoni

1. Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni li jirrelataw mal-kwistjonijiet li hemm referenza għalihom hawn taħt għandhom jiġu addottati skond il-proċedura ta' amministrazzjoni li hemm referenza għaliha fl- l-Artikolu 8(2).

(a) il-pjan tax-xogħol ta' kull sena, inklużi l-prijoritajiet, temi għal azzjonijiet konġunti u l-għażla tal-kriterji u l-proċeduri;

(b) l-appoġġ finanzjarji li għandu jiġi provdut mill-Komunità (ammonti, tul u min jirċevih) u l-linji ġenerali ta' gwida għall-implimentazzjoni tal-programm;

(ċ) l-estimi ta' kull sena u t-tqassim tal-fondi skond l-azzjonijiet differenti tal-programm;

(d) it-tqassim tal-fondi fost l-Istati Membri għall-azzjonijiet li għandhom jiġu amministrati fuq bażi ta' deċentralizzazzjoni;

(e) l-arranġamenti għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-programm u għat-tixrid u t-trasferiment tar-riżultati;

(f) Il-proposti tal-Kummissjoni għall-għażla tal-proġetti, inklużi dawk taħt l-azzjoni 7 (Azzjonijiet konġunti).

2. Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni li jirrelataw mal-kwistjonijiet l-oħra kollha għandhom jiġu addottati skond il-proċedura ta' konsultazzjoni irli hemm referenza għaliha fl-Artikolu 8(3).

Artikolu 8

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn Kumitat.

2. Meta issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 4 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/EC għandhom ikunu applikabbli, wara li jingħata kont tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Il-perjodu preskritt fl-Artikolu 4(3) tad-Deċiżjoni 1999/468/EC għandu jkun iffissat għal xahrejn.

3. Meta issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/EC għandhom ikun applikabbli, wara li jingħata kont tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

4. Il-Kumitat għandu jadotta ir-regoli tiegħu ta' proċedura.

Artikolu 9

Kooperazzjoni ma' kumitati oħra ta' programmi u tagħrif dwar inizjattivi oħra tal-Komunità

1. Il-Kumitat għandu jistabbilixxi kooperazzjoni regolari u strutturata mal-Kumitat imwaqqaf fil-kwadru tal-programm ta' azzjoni Leonardo da Vinci għall-implimentazzjoni ta' politika tal-Komunità dwar taħriġ vokazzjonali kif ukoll mal-Kumitat imwaqqaf skond il-kwadru tal-programm ta' azzjoni taż-Żgħażagħ tal-Komunità.

2. Biex tiġi żgurata l-konsistenza ta' dan il-programm ma' miżuri oħra li hemm referenza għalihom fl-Artikolu 11, il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Kumitat regolarment infurmat dwar l-inizjattivi tal-Komunità meħuda fl-oqsma ta' l-edukazzjoni, it-taħriġ u ż-żgħażagħ, inkluż kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali.

Artikolu 10

Finanzjament

1. Il-kwadru finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-programm għall-perjodu speċifikat fl-Artikolu 1 qiegħed b'dan jiġi stabbilit għall-EUR 1 850 million.

2. L-approprjazzjonijiet ta' kull sena għandhom ikunu awtorizzati mill-awtorità ta' l-estimi fil-limiti tal-perspettiv finanzjarju.

Artikolu 11

Konsistenza u komplimentarjetà

1. Il-Kummissjoni għandha, b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri, tiżgura l-konsistenza sħiħa u l-komplementarjetà ma' politika oħra relevanti tal-Komunità, strumenti u azzjonijiet. Il-programm għandu jikkontribwixxi biex jintlaħqu l-għanijiet tal-politika tal-Komunità fl-qosma ta' l-ugwaljanza, opportunitajiet indaqs għan-nisa u l-irġiel u l-promozzjoni ta' inklużjoni soċjali.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura konnessjoni effiċjenti bejn dan il-programm u programmi u azzjonijiet fil-qasam ta' l-edukazzjoni mwettqa fil-kwadru tal-kooperazzjoni tal-Komunità ma' pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet kompetenti internazzjonali.

2. Fl-implimentazzjoni tal-miżuri tal-programm, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jagħtu kont tal-prijoritajiet iffissati fil-linji ta' gwida dwar l-impjiegi addottati mill-Kunsill, bħala parti minn strateġija koordinata dwar l-impiegi.

Artikolu 12

Il-parteċipazzjoni mill-pajjiżi ta' l-AEKĦ/ŻEE, il-pajjiżi assoċjati ta' l-Ewropa Ċentrali u ta' Lvant (CEEC), Ċipru, Malta u t-Turkija

Dan il-programm għandu jkun miftuħ għall-parteċipazzjoni ta'

— l-pajjiżi AEKĦ/ŻEE skond il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim ŻEE;

— il-pajjiżi assoċjati ċentrali u l-pajjiżi ta' l-Ewropa tal-Lvant (CEEC) skond il-kundizzjonijiet stabbiliti fid-diversi Ftehim Ewropej, fil-protokolli addizzjonali tagħhom u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsilli ta' Assoċjazzjoni rispettivi;

— Ċipru, iffinanzjat mill-approprjazzjonijiet addizzjonali skond il-proċeduri li għandhom jiġu miftehma ma' dak il-pajjiż.

— Malta u t-Turkija, iffinanzjat mill-approprjazzjonijiet addizzjonali skond id-dispożizzjonijiet tat-Trattat.

Artikolu 13

Kooperazzjoni internazzjonali

Skond dan il-programm, il-Kummissjoni, waqt li taġixxi skond il-proċeduri stabbilita fl-Artikolu 8(2), għandha ssaħħaħ il-kooperazzjoni tagħha ma' pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali relevanti, b'mod partikolari l-Kunsill ta' l-Ewropa.

Artikolu 14

Sorveljanza u evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha regolarment timmonitorja dan il-programm b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri. Ir-riżultati tal-monitoraġġ u l-proċess ta' evalwazzjoni għandhom jiġu utilizzati waqt l-implimentazzjoni tal-programm.

Din is-sorveljanza għandha tinkludi r-rapporti li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 3 u attivitajiet speċifiċi.

2. Dan il-programm għandu jiġi evalwat regolarment mill-Kummissjoni b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri. Din l-evalwazzjoni hija maħsuba biex tistma r-relevanza, l-effettività u l-impatt ta' l-azzjonijiet implimentati fr-rigward ta' l-għanijiet li hemm referenza għalihom fl-Artikolu 2. Għandha wkoll teżamina l-impatt tal-Programm kollu kemm hu.

Din l-evalwazzjoni għandha wkoll teżamina l-komplementarjetà bejn l-azzjoni taħt dan il-programm u dik skond politika oħra relevanti tal-Komunità, strumenti u azzjonijiet.

Skond il-kriterji stabbiliti bl-użu tal-proċedura deskritta fl-Artikolu 8(2), għandu jkun hemm evalwazzjonijiet esterni regolari indipendenti ta' dan il-programm.

3. L-Istati Membri għandhom jibgħatu lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2003 u sat-30 ta' Ġunju 2007, rispettivament, ir-rapporti dwar l-implimentazzjoni u l-impatt ta' dan il-programm.

4. Il-Kummissjoni għandha tibgħat lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Reġjuni:

— mas-sħubija ta' l-Istati Membri 'l ġodda, rapport tal-konsegwenzi finanzjarji tas-sħubija fuq dan il-programm, segwit, fejn xieraq, bi proposti finanzjarji biex jittrattaw il-konsegwenzi finanzjarji ta' din is-sħubija fuq il-programm, skond id-dispożizzjonijiet tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-6 ta' Mejju 1999 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina fl-estimi u t-titjib fil-proċedura ta' l-estimi u mal-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Berlin f'Marzu 1999. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jieħdu deċiżjoni fuq dawk il-proposti kemm jista' jkun malajr,

— rapport interim ta' evalwazzjoni dwar l-aspetti kwalitattivi u kwantitattivi ta' l-implimentazzjoni ta' dan il-programm sat-30 ta' Ġunju 2004,

— komunikazzjoni dwar il-kontinwazzjoni ta' dan il-programm sal-31 ta' Diċembru 2006,

— rapport ta' evalwazzjoni *ex post* sal-31 ta' Diċembru 2007.

Artikolu 15

Dħul fis-seħħ

Din id-Deċiżjoni għandha tidħol fis-seħħ fid-data tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Magħmul fi Brussel, fl-24 ta' Jannar 2000.

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*
N. FONTAINE	J. GAMA

L-ANNESS

I. INTRODUZZJONI U DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

1. L-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 2 għandhom jiġu implimentati permezz ta' l-azzjonijiet imniżżla f'dan l-Anness fuq il-bażi tal-miżuri tal-Komunità deskritti fl-Artikolu 3.

2. Id-dispożizzjonijiet li jirrelataw mall-iskeda ta' żmien, il-kundizzjonijiet għas-sottomissjoni ta' l-applikazzjonijiet u l-kriterji ta' eliġibilità u l-għażla għandhom jiġu stabbiliti skond l-Artikolu 8(2) u pubblikati regolarment mill-Kummissjoni fil- "Linji ta' Gwida Socrates għall-Applikanti". Barra minn hekk, is-sejħiet għall-proposti għandhom jiġu publikati, waqt li jispeċifikaw l-aħħar dati li fihom għandhom jintbagħtu l-proposti.

3. Fil-kuntest ta' l-attivitajiet li jinvolvu l-mobilità ta' persuni, għandha tiġi provduta tħejjija adegwata lingwistika biex jiġi żgurat li l-benefiċjarji jkollhom il-kompetenza meħtieġa fl-ilsien/ilsna ta' tagħlim fl-istabbiliment li jospita. Għandhom isiru arranġamenti organizzattivi xierqa fl-istabbilimenti ta' dak li jibgħat u dak li jospita biex jiġi żgurat li jinkiseb il-benefiċċju massimu mill-attività ta' mobilità in kwistjoni.

4. Il-proġetti koordinati minn universitajiet taħt l-azzjonijiet varji tal-programm gġandhom jiffurmaw parti mill-"kuntratt istituzzjonali" ta' l-istituzzjonijiet konċernati kif hemm provdut fl-Azzjoni 2.

5. Jistgħu jittieħdu miżuri ta' sostenn biex jippromwovu l-aċċess u l-parteċipazzjoni minn persuni bi bżonnijiet edukattivi speċjali. Fejn xieraq, jistgħu jittieħdu azzjonijiet pożittivi sabiex jippromovu opportunitajiet indaqs għan-nisa u l-irġiel. Għandhom jiġu partikolarment inkoraġġiti attivitajiet li jagħmlu enfasi speċjali fuq aspetti interkulturali jew biex jippromovu l-kompetenza f'ilsna oħra, b'mod partikolari f'dawk l-ilsna anqas użati u dawk anqas mgħallma tal-Komunità. Il-promozzjoni ta' kull tip ta' tagħlim miftuħ u f'ċertu distanza, kif ukoll l-użu xieraq ta' teknoloġiji ta' tagħrif u ta' komunikazzjoni, għandha tiġi mhajra fl-azzjonijiet kollha tal-programm. Taħt l-azzjonijiet kollha tal-programm, għandha tingħata attenzjoni partikolari għat-tixrid tar-riżultati.

II. AZZJONIJIET TAL-KOMUNITÀ

Dan l-Anness fih żewġ tipi prinċipali ta' azzjonijiet:

— l-ewwel tip, Azzjonijiet 1 sa 3, huma mmirati lejn it-tlett stadji bażiċi ta' edukazzjoni matul il-ħajja kollha (skola, universita, oħrajn);

— it-tieni tip, Azzjonijiet 4 sa 8, jikkonċernaw miżuri trasversali f'oqsma bħal ilsna, teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT) għall-għanijiet ta' edukazzjoni, inkluż b'mod partikolari multimedja edukattiva u l-iskambju ta' tagħrif, kif ukoll kwistjonijiet ta' interess orizzontali bħal innovazzjoni, tixrid tar-riżultati, azzjonijiet konġunti u l-evalwazzjoni tal-programm.

AZZJONI 1:	"Comenius": EDUKAZZJONI SKOLASTIKA
Azzjoni 1.1	**Sħubija bejn l-iskejjel**
Azzjoni 1.2	**Taħriġ inizjali u waqt ix-xogħol ta' impjegati involuti fl-edukazzjoni skolastika**
Azzjoni 1.3	***Networks* relatati mas-sħubija bejn l-iskejjel u t-taħriġ ta' impjegati nvoluti fl- edukazzjoni skolastika**
AZZJONI 2:	"Erasmus": EDUKAZZJONI OGĦLA
Azzjoni 21.	**Kooperazzjoni interuniversitarja Ewropea**
Azzjoni 2.2	**Mobilità ta' studenti u għalliema ta' l-università**
Azzjoni 2.3	***Networks* tematiċi**
AZZJONI 3:	"GRUNDTVIG": EDUKAZZJONI ADULTA U MODI OĦRA TA' EDUKAZZJONI
AZZJONI 4:	"Lingua": TGĦALLEM U TITGĦALLEM L-ILSNA
AZZJONI 5:	"MINERVA": TAGĦLIM MIFTUĦ U MINN DISTANZA, TEKNOLOĠIJI TA' INFORMAZZJONI U TA' KOMUNIKAZZJONI FIL-QASAM TA' L-EDUKAZZJONI
AZZJONI 6:	OSERVAZZJONI U INNOVAZZJONI
Azzjoni 6.1:	**Osservazzjoni ta' sistemi edukattivi, politika u innovazzjoni**
Azzjoni 6.2:	**Inizjattivi innovattivi li jirrispondu għall-ħtiġijiet ġodda**
AZZJONI 7:	AZZJONIJIET KONĠUNTI
AZZJONI 8:	MIŻURI TA' AKKUMPANJAMENT

AZZJONI 1: "COMENIUS":EDUKAZZJONI SKOLASTIKA

Il-Comenius ifittex li jtejjeb il-kwalità u jsaħħaħ id-dimensjoni Ewropea ta' l-edukazzjoni skolastika, b'mod partikolari billi jħajjar kooperazzjoni transnazzjonali bejn l-iskejjel u jikkontribwixxu għal żvilupp professjonali mtejjeb ta' impjegati direttament involuti fis-settur ta' l-edukazzjoni skolastika, u jippromovi t-tagħlim ta' l-ilsna u l-għarfien interkulturali.

Azzjoni 1.1: **Sħubija bejn l-iskejjel**

1. Il-Komunità tinkoraġġixxi l-ħolqien ta' sħubija multilaterali bejn l-iskejjel. Sħubija bħal din tista' tinvolvi wkoll korpi oħra addattati, bħal stabbilimenti li jħarrġu l-għalliema, istituzzjonijiet lokali u awtoritajiet, stabbilimenti tan-negozju jew kulturali kif ukoll organizzazzjonijiet tal-ġenituri, tat-tfal ta' l-iskola u organizzazzjonijiet oħra relevanti.

2. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal dan li ġej:

   (a) proġetti li jiffukaw fuq suġġett wieħed jew aktar ta' interess komuni għall-iskejjel parteċipanti, li jinvolvu:

   — l-parteċipazzjoni tat-tfal ta' l-iskola fit-tħejjija tal-proġetti u l-attivitajiet tal-proġetti, inkluża mobilità relatata mal-proġett, fejn japplika,

   — il-mobilità ta' għalliema biex iħejju jew jimmonitorjaw proġett jew biex jgħallmu fi Stat Membru ieħor, inkluż *placement* għal taħriġ fl-impriża,

   — l-iżvilupp ta' materjal tat-tagħlim u l-iskambju ta' prattika kif xieraq;

   (b) proġetti immirati speċifikament lejn it-tagħlim u t-tagħlim ta' l-ilsna uffiċjali tal-Komunità, flimkien ma' dak Irlandiż (wieħed mill-ilsna li fih huma mħejjija t-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej) u l-Lëtzeburgesch (ilsien mitkellem fit-territorju kollu tal-Lussemburgu), inklużi r-reġjuni tal-fruntiera ta' l-Istati Membri, l-ilsna uffiċjali tal-Komunità fir-reġjuni ġirien ta' l-Istati Membri l-oħra. Il-proġetti jistgħu jkunu bilaterali, speċjalment meta jkunu mmirati lejn dawk l-ilsna li jkunu anqas użati jew anqas mgħallma u għandhom jinkludu l-iskambju ta' tfal ta' l-iskola b'żieda ma' l-attivitajiet li hemm referenza għalihom fil-punt (a);

   (ċ) proġetti immirati lejn il-promozzjoni ta' għarfien interkulturali u b'mod partikolari dawk maħsuba li jgħinu fil-ġlieda kontra l-razziżmu u x-xenofobija jew li jindirizzaw il-ħtiġijiet speċjali ta' tfal ta' ħaddiema immigranti, żingari jew vjaġġaturi fuq xogħol;

   (d) proġetti li jindirizzaw kwistjonijiet relatati ma' tfal ta' l-iskola bi ħtiġijiet edukattivi speċjali, b'attenzjoni partikolari għall-integrazzjoni ta' dawk it-tfal ta' l-iskola fil-*mainstream schooling*.

3. L-iskejjel li jixtiequ li jieħdu sehem f'din l-azzjoni għandhom jibgħatu deskrizzjoni qasira ta' l-attivitajiet li jkollhom il-ħsieb li jwettqu matul is-sena ta' l-iskola li jkun imiss fil-kwadru ta' dan il-programm ("Pjan Comenius"). Il-Pjan Comenius għandu jippermetti lill-aġenziji nazzjonali Socrates li jagħtu kont ta' l-iżvilupp totali ta' l-attivitajiet Ewropej ta' l-iskola rispettiva meta jagħmel l-għażla taħt din l-azzjoni.

Azzjoni 1.2: **Taħriġ inizjali u waqt ix-xogħol ta' impjegati nvoluti fl-edukazzjoni skolastika**

1. Il-Komunità għandha tappoġġa l-proġetti multilaterali mwettqa minn stabbilimenti u korpi attivi fit-taħriġ inizjali jew fuq ix-xogħol ta' impjegati direttament involuti f'edukazzjoni skolastika. Il-parteċipazzjoni ta' skejjel u oħrajn involuti fil-qasam ta' l-edukazzjoni deskritt fl-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni għandha tiġi mħajjra, kif ukoll l-involviment ta' korpi ta' sorveljanza f'livell reġjonali u lokali, fejn japplika.

2. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal dan li ġej:

   Azzjonijiet ta' mobilità:

   (a) il-mobilità mwettqa għall-għan ta' taħriġ inizjali, inklużi perjodi ta' taħriġ prattiku, għajnuna fl-ilsna u *placement* għal taħriġ fl-impriża;

   (b) mobilità mwettqa għall-għan ta' taħriġ waqt ix-xogħol u l-aġġornar tal-kapaċitajiet ta impjegati mħarrġa fl-edukazzjoni ta' l-iskejjel;

   (ċ) mobilità ta' tul ta' żmien limitat, inklużi korsijiet ta' immersjoni, għall-għalliema ta' l-ilsna, taħriġ mill-ġdid ta' l-impjegati bħala għalliema ta' l-ilsna, għalliema kwalifikati maħsuba li jirritornaw lura fi żmien qasir bħala għalliema ta' l-ilsna u għalliema oħra ta' dixxiplini oħra meħtieġa jew li jixtiequ jgħallmu ilsien barrani;

   Il-proġetti multilaterali ta' kooperazzjoni jikkonċernaw:

   (d) kontribuzzjonijiet għall-iżvilupp tal-kurrikula, korsijiet, moduli jew materjal tat-tagħlim fil-kuntest tat-tisħiħ tad-dimensjoni Ewropea ta' edukazzjoni skolastika;

   (e) attivitajiet ta' taħriġ u skambju ta' tagħrif li jikkonċerna l-amministrazzjoni ta' l-iskola u servizzi relatati bħal gwida u pariri;

(f) attivitajiet ta' edukazzjoni u taħriġ u skambju ta' tagħrif maħsuba li jtejjbu l-għarfien interkulturali fl-edukazzjoni skolastika jew biex jippromvowu l-integrazzjoni u titjib fil-kisbiet edukattivi ta' tfal ta' ħaddiema immigranti, żingari u vjaġġaturi u vjaġġaturi fuq xogħol;

(g) attivitajiet li jikkonċernaw it-taħriġ u l-iżvilupp tal-ħaddiema nvoluti fl-edukazzjoni ta' tfal ta' l-iskola li jkunu f'riskju u tfal ta' l-iskola bi bżonnijiet edukattivi speċjali.

Azzjoni 1.3: **Networks relatati mas-sħubija bejn l-iskejjel u t-taħriġ ta' impjegati nvoluti fl-edukazzjoni skolastika**

Il-Komunità għandha tippromovi n-*networking* ta' sħubiji bejn l-iskejjel u ta' proġetti li jikkonċernaw it-taħriġ ta' impjegati involuti fl-edukazzjoni skolastika, sostnuti mill-azzjonijiet 1.1 u 1.2 rispettivament, biex tkun tista' sseħħ il-kooperazzjoni fuq suġġetti ta' interess komuni, it-tixrid ta' riżultati u prattika kif imiss u diskussjoni dwar l-aspetti kwalitattivi u innovattivi ta' l-edukazzjoni skolastika. In-*networks* tat-taħriġ ta' l-impjegati għandhom jiġu żviluppati, fejn xieraq, b'kooperazzjoni mill-qrib man-"*networks* tematiċi" ta' l-università li għalihom tipprovdi l-azzjoni Erasmus.

AZZJONI 2: "Erasmus": EDUKAZZJONI OGĦLA

L-Erasmus ifittex li jtejjeb il-kwalità u jsaħħaħ id-dimensjoni Ewropea ta' edukazzjoni ogħla, biex iħajjar kooperazzjoni transnazzjonali bejn universitajiet, biex tingħata spinta lill-mobilità Ewropea fis-settur ta' l-edukazzjoni ogħla u biex tittejjeb it-trasparenza u l-għarfien akkademiku ta' studju u kwalifikazzjonijiet mal-Komunità kollha.

L-universitajiet li jipparteċipaw jikkonkludu "kuntratti istituzzjonali" mal-Kummissjoni li jkopru l-attivitajiet kollha approvati Erasmus. Dawk il-kuntratti normalment ikunu ta' tlett snin u jistgħu jiġġeddu.

Azzjoni 2.1: **Kooperazzjoni interuniversitarja Ewropea**

1. Il-Komunità tappoġġa attivitajiet interuniversitarji ta' kooperazzjoni inkluż l-iżvilupp ta' proġetti innovattivi, mwettqa minn universitajiet flimkien ma' imsieħba fi Stati Membri oħra, bil-parteċipazzjoni, fejn japplika, ta' persuni oħra nvoluti fl-edukazzjoni, kif imfisser fl-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni.

2. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal dan li ġej:

   (a) l- organizzazzjoni ta' mobilità ta' studenti u għalliema universitarji;

   (b) l-iżvilupp konġunt u l-implimentazzjoni ta' kurrikula, moduli, korsijiet intensivi jew attivitajiet edukattivi oħra, inklużi attivitajiet multidixxiplinarji u t-tagħlim ta' suġġetti f'ilsna oħra;

   (ċ) konsolidazzjoni, estensjoni u aktar żvilupp tas-sistema Ewropea tat-trasferiment tal-kreditu (ECTS), li hija maħsuba biex tiffaċilita l-għarfien akkademiku fi Stati Membri oħra.

Azzjoni 2.2: **Mobilità ta' studenti u għalliema ta' l-università**

1. Il-Komunità tappoġġa attivitajiet ta' mobilità transnazzjonali li jikkonċernaw:

   (a) studenti, skond il-punt 2;

   (b) għalliema ta' l-università, bil-għan li jwettqu xogħol ta' tagħlim li x'aktarx itejjeb id-dimensjoni Ewropea jew iwessa' l-firxa ta' korsijiet offruti mill-universitajiet konċernati.

2. Studenti li, wara li jtemmu għall-anqas l-ewwel sena tagħhom ta' l-istudji, iqattgħu minn tlett xhur sa 12-il xahar fi Stat Membru ieħor fil-kwadru ta' din l-azzjoni, jitqiesu bħala "Studenti Erasmus", irrispettivament jekk ikunux ingħataw appoġġ finanzjarju skond il-punt 3. Dawk il-perjodi għandhom għarfien sħiħ taħt id-diversi ftehim interuniversitarji i jagħmlu parti mill-kuntratti istituzzjonali u jistgħu jinkludu *placements* integrati fl-impriża fejn xieraq. L-universitajiet li jospitaw m'għandhomx jitolbu ħlas għat-tagħlim lill-istudenti Erasmus. Studenti bi bżonnijiet speċjali għandhom jingħataw attenzjoni partikolari.

3. Għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal:

   — mobilità ta' l-istudenti. L-Istati Membri jistgħu, fl-għoti ta' għotjiet tal-Komunità, jagħtu kont kif imiss tas-sitwazzjoni ekonomika ta' l-applikanti. Billi l-kontribuzzjoni tal-Komunità tkopri biss parti minn-nefqa tal-mobilità ta' l-istudenti, l-Istati Membri huma mistiedna biex jgħinu billi jipprovdu l-fondi meħtieġa. Għal dan il-għan, għotjiet u self disponibbli għal studenti fl-Istat Membru ta' oriġini għandhom jibqgħu jithallsu matul il-perjodu ta' studju fl-Istat Membru li jospita;

   — il-mobilità ta' għalliema universitarji;

   — miżuri preparatorji, skond it-Taqsima IV B, punt 4.

Azzjoni 2.3: **Networks tematiċi**

Il-Komunità tippromovi l-iżvilupp u l-konsolidazzjoni ta' *networks* tematiċi, fejn kull wieħed jippermetti li gruppi kbar ta' universitajiet jikkooperaw dwar suġġetti li jirrelataw ma' dixxiplina waħda jew aktar jew fuq kwistjonijiet oħra ta' interess komuni biex tixxerred l-innovazzjoni, jiġi faċilitat it-it-tixrid tal-prattika tajba, tiġi mħajjra d-diskussjoni fuq l-aspetti kwalitattivi u innovattivi ta' l-edukazzjoni ogħla, jittejbu l-metodi tat-tagħlim u jiġi stimulat l-iżvilupp ta' programmi konġunti u korsijiet speċjalizzati. Għandu jiġi mħajjar l-involviment tar-rappreżentanti ta' soċjetajiet ta' l-għerf, assoċjazzjonijiet professjonali u ċrieki soċjo-ekonomiċi. Għandha tingħata attenzjoni speċjali għat-tixrid tar-riżultati.

AZZJONI 3: "GRUNDTVIG": EDUKAZZJONI GHALL-ADULTI U MODI EDUKATTIVI OHRA

1. Bħala appoġġ għall-azzjoni 1 (edukazzjoni skolastika) u l-azzjoni 2 (edukazzjoni ogħla), Grundtvig ifittex li jħajjar id-dimensjoni Ewropeja ta' tagħlim tul il-ħajja, biex jikkontribwixxi - permezz ta' kooperazzjoni transnazzjonali mtejba - għall-innovazzjoni u disponibilità aħjar, aċċessibilità u kwalità ta' toroq oħra edukattivi, u biex jippromovi t-tagħlim ta' l-ilsna. L-azzjoni hija għalhekk indirizzata lejn persuni li, ikun x'ikun l-istadju fil-ħajja tagħhom, ifittxu l-aċċess għat-tagħrif u l-kompetenzi fil-kwadru ta' edukazzjoni formali jew mhux formali jew permezz ta' tagħlim awtonomu, u b'hekk iżidu l-għarfien interkulturali tagħhom u l-opportunitajiet ta' impieg u jtejbu l-kapaċità tagħhom għall-progress fl-edukazzjoni u jieħdu rwol sħiħ u attiv fis-soċjetà.

2. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għall-proġetti transnazzjonali u inizjattivi li jfittxu li jippromovu:

   (a) t-talbiet individwali adulti għall-attivitajiet u l-parteċipazzjoni tagħhom f'tagħlim tul il-ħajja;

   (b) l-akkwist jew l-aġġornament ta' kompetenzi għall-persuni nieqsa mill-edukazzjoni bażika u kwalifikazzjonijiet;

   (ċ) l-iżvilupp, il-iskambju u t-tixrid ta' approċċi innovattivi edukattivi u prattika kif imiss, inkluż l-iżvilupp u t-tixrid ta' moduli u materjal addattat ta' tagħlim;

   (d) l-iżvilupp ta' tagħrif u ta' servizzi ta' sostenn għall-adulti li jkunu qed jitgħallmu u għal dawk li jipprovdu l-edukazzjoni adulta, inklużi servizzi relatati mal-gwida u l-għoti ta' pariri;

   (e) l-iżvilupp ta' għodda u metodi biex jiġi stmat, validat jew iċċertifikat it-tagħrif, il-kapaċitajiet u l-kompetenzi akkwistati mill-adulti li jkunu qed jitgħallmu, inkluż permezz ta' tagħlim bl-esperjenza jew awtonomu jew permezz ta' edukazzjoni mhix formali;

   (f) kompetenza aħjar f'ilsna oħra tal-Komunità jew għarfien internazzjonali mtejjeb fost l-adulti li jkunu qed jitgħallmu u dawk involuti fil-provvista ta' edukazzjoni adulta;

   (g) l-iżvilupp ta' taħriġ inizjali jew fuq ix-xogħol għall-impjegati edukattivi li jaħdmu f'dan is-settur;

   (h) żjajjar u skambji, għal persuni inklużi dawk li jipprovdu edukazzjoni adulta jew taħriġ lill-edukaturi adulti;

   (i) proġetti indirizzati lejn persuni adulti li jkunu qed jitgħallmu bi bżonnijiet speċjali edukattivi.

3. Il-Komunità tinkoraġġixxi l-ħolqien ta' *networks* Ewropej biex jissaħħu r-rabtiet bejn il-partijiet varji involuti f'dan l-qasam biex ikunu jistgħu jikkooperaw fuq bażi aktar stabbli dwar kwistjonijiet ta' interess komuni u biex jittejjeb l-għarfien tagħhom tad-dimensjoni Ewropea ta' l-edukazzjoni.

AZZJONI 4: "LINGUA": TAGHLIM U TAGHLIM TA' L-ILSNA

1. L-għan ta' l-azzjoni Lingua huwa li jsostni miżuri transversali li jirrelataw mat-tagħlim ta' l-ilsna, bil ħsieb li jgħin il-promozzjoni u tiġi mantnuta d-diversità lingwistika ġewwa l-Komunità, biex itejjeb il-kwalità tat-tagħlim ta' l-ilsna u t-tagħlim u biex jiġi faċilitat l-aċċess għall-opportunitajiet tat-tagħlim ta' l-ilsna matul il-ħajja kollha mfassal għall-ħtiġiet individwali. Għandha tingħata attenzjoni partikolari għall-intensifikar ta' kuntatti transnazzjonali fil-professjoni tat-tagħlim ta' l-ilsna u fost dawk responsabbli għall-politika tat-tagħlim ta' l-ilsna mal-Komunità kollha fis-setturi kollha edukattivi. B'dan il-mod, il-Lingua tikkumplimenta kif ukoll ittejjeb miżuri relatati mal-promozzjoni tat-tagħlim ta' l-ilsna taħt azzjonijiet oħra ta' dan il-programm, b'mod partikolari l-azzjonijiet 1, 2 u 3.

2. F'dan il-kuntest, it-tagħlim ta' l-ilsna jkopri t-tagħlim u t-tagħlim bħala ilsna barranin ta' l-ilsna uffiċjali kollha tal-Komunità, flimkien ma' dak Irlandiż (wieħed mill-ilsna li fihom huma mħejjija t-Trattati li jistabbilixxu il-Komunitajiet Ewropej) u l-Lëtzeburgesch (ilsien mitkellem fit-territorju kollu tal-Lussemburgu). Għandha tingħata attenzjoni speċjali mal-programm kollu għall-promozzjoni ta' dawk l-ilsna anqas użati u anqas mgħallma.

3. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għall-proġetti transnazzjonali tat-tagħlim ta' l-ilsna u attivitajiet li ġejjin:

   (a) attivitajiet li jġibu l-għarfien maħsuba biex jiġbdu l-attenzjoni ta' l-importanza tat-tagħlim ta' l-ilsna u d-disponibilità ta' l-opportunitajiet tat-tagħlim ta' l-ilsna;

   (b) attivitajiet li jfittxu li jippromovu u/jew iferrxu innovazzjonijiet u prattika kif imiss, tat-tagħlim minn kmieni ta' ilsna jew komprensjoni multilingwistika;

   (ċ) l-iżvilupp u l-iskambju ta' kurrikula, produzzjoni ta' materjal ġdid tat-tagħlim u titjib fl-metodi u l-għodda għall-għarfien tal-kompetenza ta' l-ilsna;

   (d) l-iskambju ta' tagħrif u *networking* transnazzjonali ta' ċentri ta' riżorsi;

   (e) l-iżvilupp ta' miżuri biex jippromwovu l-kompetenza f'ilsna barranin kif meħtieġ f'sitwazzjonijiet speċifiċi u kuntesti, sal-limitu li dawn ma jkunux relattati ma' professjonijiet speċifiċi;

   (f) l-indirizzar ta' kwistjonijiet li jirrelataw mat-tagħlim u t-tagħlim ta' ilsna li joħorġu minn aktar tkabbir tal-Komunità.

AZZJONI 5: "MINERVA" TAGĦLIM MIFTUĦ U MINN DISTANZA, TEKNOLOĠIJI TA' INFORMAZZJONI U TA' KOMUNIKAZZJONI FIL-QASAM TA' L-EDUKAZZJONI

1. L-għan ta' din l-azzjoni huwa li jappoġġa miżuri transversali li jirrelataw ma' tagħlim miftuħ u minn distanza (ODL) u l-użu ta' teknoloġiji ta' tagħrif u ta' komunikazzjoni (ICT), inkluża l-multimedja, fil-qasam ta' l-edukazzjoni. Waqt li jiżviluppa, l-proċess jikkumplimenta u jtejjeb il-miżuri li jikkorrispondu skond kif provduti f'azzjonijiet oħra ta' dan il-programm.

   Dawn il-miżuri jservu għan tripplu:

   — biex jippromwovi ftehim aħjar fost l-għalliema, dawk li jitgħallmu, dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' l-edukazzjoni u l-pubbliku in ġenerali ta' l-implikazzjonijiet ta' l-ODL u, b'mod partikolari l-ICT għall-edukazzjoni, u l-użu kritiku u responsabbli ta' għodda u metodi li jutilizzaw teknoloġiji bħal dawk għal għanijiet edukattivi,

   — biex isostnu l-għarfien tal-ħtieġa li jiġi żgurat li l-konsiderazzjonijiet pedagoġiċi jingħataw il-piż kif imiss fl-iżvilupp ta' prodotti edukattivi bażati fuq l-ICT, notevolment il-multimedja, u

   — biex jippromwovi l-aċċess għal metodi aħjar u riżorsi edukattivi u għar-riżultati miksuba, b'mod partikolari permezz ta' skambju transnazzjonali ta' tagħrif, esperjenzi u prattika kif imiss.

2. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal dan li ġej:

   (a) proġetti u studji immirati li jgħinu dawk involuti fl-edukazzjoni biex jifhmu u jisfruttaw il-proċessi innovattivi li qed isiru, b'mod partikolari dawk li jirrelataw ma' l-użu ta' l-ICT fit-tagħlim u t-tagħlim, l-iżvilupp ta' strumenti innovattivi u approċċi, u l-metodi biex jiġu stabbiliti l-kriterji għall-istima ta' kwalità ta' prodotti edukattivi bażati fuq l-ICT u servizzi;

   (b) proġetti biex jiżviluppaw u jittestjaw metodi ġodda, moduli u riżorsi għall-ODL u l-ICT;

   (ċ) proġetti għall-iżvilupp u l-interkonnessjoni ta' servizzi u sistemi li jipprovdu tagħrif lill-għalliema, lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet u persuni oħra involuti fl-edukazzjoni dwar metodi edukattivi u riżorsi li jutiliżżaw l-ODL u l-ICT;

   (d) attivitajiet li jappoġġaw il-iskambju ta' idejat u esperjenzi li jirrelataw mal-ODL u l-użu ta' l-ICT fl-edukazzjoni, b'mod partikolari in-*networking* taċ-ċentri tar-riżorsi, istituzzjonijiet tat-taħriġ ta' l-għalliema, esperti, dawk li jiedu d-deċiżjonijiet u koordinaturi tal-proġetti fuq suġġetti ta' interess komuni.

AZZJONI 6: OSERVAZZJONI U INNOVAZZJONI

Din l-azzjoni tikkontribwixxi għat-titjib fil-kwalità u t-trasparenza tas-sistemi edukattivi u tkompli l-proċess ta' l-edukazzjoni innovattiva fl-Ewropa permezz tal-iskambju ta' tagħrif u esperjenzi, l-identifikazzjoni ta' prattika kif imiss, l-analiżi komparattiva tas-sistemi u l-politika f'dan il-qasam, u d-diskussjoni u l-analiżi ta' kwistjonijiet ta' interess komuni fil-politika edukattiva li għandhom jiġu stabbiliti mill-Kunsill.

Azzjoni 6.1: Osservazzjoni ta' sistemi edukattivi, politika u innovazzjoni

1. Waqt li tagħmel l-aħjar użu tas-sistemi eżistenti fejn possibbli, din l-azzjoni tikkonsisti f'dan li ġej:

(a) il-ġbir ta' tagħrif deskrittiv u statistiku, u analiżi komparattiv tas-sistemi edukattivi u l-politika fl-Istati Membri;

(b) l-iżvilupp ta' metodi għall-evalwazzjoni tal-kwalità ta' l-edukazzjoni, inkluż l-iżvilupp ta' kriterji addattati u indikaturi;

(ċ) l-iżvilupp u l-aġġornar tad-*databases* u riżorsi oħra ta' tagħrif dwar esperimenti innovattivi;

(d) it-tixrid ta' esperjenzi li jirriżultaw mill-attivitajiet relevanti sostnuti fil-livell tal-Komunità u dak ta' l-Istat Membru;

(e) l-iffaċilitar ta' rikonoxximent ta' diplomi, kwalifiki u perjodi ta' tagħlim fil-livelli kollha ta' edukazzjoni fl-Istati Membri l-oħra.

2. Għal dan il-għan, l-għajununa finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għal:

(a) *network* ta' tagħrif dwar edukazzjoni fl-Ewropa, "Eurydice", li jinkludi l-Unit Ewropew stabbilit mill-Kummissjoni u unitajiet imwaqqfa mill-Istati Membri biex ikun jista' jagħmel kontribuzzjoni sħiħa għall-implimentazzjoni ta' din l-azzjoni. B'mod partikolari n-*network* jista' jintalab biex jiġbor u jiskambja tagħrif dwar is-sistemi edukattivi u l-politika, biex jiżviluppa *databases*, biex jagħmel studji komparattivi u biex iħejji indikaturi. Il-Eurydice għandu jfittex, fejn meħtieġ, l-appoġġ relevanti minn esperti esterni;

(b) l-organizzazzjoni ta' u l-parteċipazzjoni fi żjajjar ta' studju multilaterali "Arion" għal dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet u l-maniġers anzjani ta' istituzzjonijiet edukattivi fis-setturi kollha ta' l-edukazzjoni, maħsuba biex tiffaċilita l-iskambju ta' tagħrif u esperjenzi dwar suġġetti ta' interess komuni għall-Istati Membri. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw it-tixrid addattat tar-riżultati tal-żjajjar u jippromovu l-interattività tagħhom ma' azzjonijiet oħra f'dan il-programm;

(ċ) in-*networking* ta' istituti u korpi kwalifikati oħra simili ingaġġati f-analiżi tas-sistemi edukattivi u politika, kif ukoll tal-korpi involuti fl-evalwazzjoni tal-kwalità edukattiva;

(d) studji, analiżi, proġetti pilota, seminars, skambju ta' esperti u azzjonijiet oħra addattati li jirrelataw ma' kwistjonijiet ta' interess komuni politiku edukattiv li jġibu flimkien lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet dwar il-prijorità tat-temi li għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill. Il-Kummissjoni tista' titlob is-servizzi ta' grupp ta' esperti biex jgħinha biex tiżgura kemm ikun ta' min jorbot fuqu x-xogħol analitiku mwettaq fil-kwadru ta' dawn l-attivitajiet. L-arranġamenti biex jiġi stabbilit il-grupp għandhom jiġu stabbiliti skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni;

(e) attivitajiet maħsuba biex jippromovu l-għarfien ta' diplomi, kwalifiki u perjodi tat-tagħlim, notevolment studji, analiżi, proġetti pilota u l-iskambju ta' tagħrif u esperjenzi. In-*network* tal-Komunità dwar iċ-ċentri ta' tagħrif nazzjonali ta' għarfien akkademiku (NARIC) għandu jagħmel kontribuzzjoni sħiħa f'dan ir-rigward. B'mod partikolari, għandu jiġbor u jxerred tagħrif awtentifikat li huwa meħtieġ għall-għan ta' l-għarfien akkademiku, waqt li wieħed iżomm f'moħħu s-sinerġiji ma' l-għarfien professjonali tad-diplomi.

3. Fl-implimentazzjoni ta' din l-azzjoni, għandha tiġi żgurata kooperazzjoni mill-qrib b'mod partikolari ma' l-Uffiċċju ta' l-Istatistika tal-Komunitajiet Ewropej (Eurostat), iċ-Centru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (Cedefop), il-Fondazzjoni Ewropea tat-Taħriġ (ETF) u organizzazzjonijiet internazzjonali simili, notevolment il-Kunsill ta' l-Ewropa, l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni Ekonomika u Żvilupp (OECD) u l-Organizzazzjoni Edukattiva, Xjentifika u Kulturali tal-Ġnus Maqgħuda(Unesco).

Azzjoni 6.2: **Inizjattivi innovattivi li jirrispondu għall-ħtiġijiet li jinqalgħu**

B'żieda ma' l-attivitajiet ta'kooperazzjoni li għalihom jipprovdu l-azzjonijiet l-oħra tal-programm preżenti, il-Komunità tista' tappoġġa proġetti transnazzjonali u studji mmirati li jgħinu l-iżvilupp ta' innovazzjonijiet f'settur speċifiku wieħed jew aktar ta' l-edukazzjoni. Is-suġġetti li għandhom jingħataw prijorità għandhom jiġu stabbiliti mill-Kunsill u riveduti regolarment biex tkun tista' ssir l-addattazzjoni għall-ħtiġiet 'il ġodda li jinqalgħu matul il-perjodu kopert b'dan il-programm.

AZZJONI 7: AZZJONIJIET KONĠUNTI

1. Skond l-Artikolu 6 tad-Deċiżjoni, l-appoġġ tal-Komunità jista' jiġi provdut fil-kwadru ta' dan il-programm għal azzjonijiet konġunti ma' programmi oħra tal-Komunità u azzjonijiet li jippromovu Ewropa ta' għarfien, b'mod partikolari l-Leonardo da Vinci u l-programmi għaż-Żgħażagħ.

2. Azzjonijiet konġunti bħal dawk jistgħu jitwettqu b'sejħiet komuni għall-proposti fuq temi magħżula ta' interess komuni li ma jkunux esklussivament koperti bi programm wieħed konċernat, li għandhom jiġu stabbiliti skond l-Artikolu 8(2), tad-Deċiżjoni u miftiehma mal-kumitati tal-programmi l-oħra u azzjonijiet involuti.

3. Għandhom jittieħu l-passi meħtieġa biex jippromovu l-kuntatt reġjonali u lokali bejn dawk li jieħu parti f'dan il-programm u fil-programmi Leonardo da Vinci u taż-Żgħażagħ.

AZZJONI 8: MIŻURI TA' AKKUMPANJAMENT

1. L-għajnuna finanzjarja tal-Komunità tista' tingħata għall-inizjattivi li ġejjin immirati lejn il-promozzjoni tal-għanijiet ta' dan il-programm, iżda dawk l-inizjattivi ma jkunux eliġibbli għall-għajnuna taħt xi azzjonijiet oħra tal-programm:

(a) attivitajiet li jqajmu l-kuxjenza għall-promozzjoni ta' kooperazzjoni fil-qasam ta' l-edukazzjoni, inkluż appoġġ għall-kompetizzjonijiet addattati u attivitajiet oħra maħsuba biex itejjbu id-dimensjoni Ewropea ta' l-edukazzjoni;

(b) attivitajiet transnazzjonali mwettqa minn assoċjazzjonijiet u korpi oħra mhux governattivi attivi fil-qasam ta' l-edukazzjoni, kif ukoll korpi oħra li għandhom x'jaqsmu mal-gwida u pariri edukattivi;

(ċ) konferenzi u simposja dwar innovazzjonijiet fis-setturi magħżula mill-programm;

(d) attivitajiet immirati lejn it-taħriġ tal-persuni involuti fl-amministrazzjoni tal-proġetti Ewropej ta' kooperazzjoni fil-qasam ta' l-edukazzjoni;

(e) miżuri biex jitjiebu u jixxerdu r-riżultati tal-proġetti u l-attivitajiet imwettqa bl-appoġġ ta' dan il-programm jew tal-fażi tiegħu ta' qabel;

(f) attivitajiet li jinvolvu l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' l-organizzazzjonijiet internazzjonali kompetenti, b'mod partikolari l-Kunsill ta' l-Ewropa, skond l-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni.

2. Għandha tiġi provduta għajnuna finanzjarja tal-Komunità biex tappoġġa l-attivitajiet ta' l-aġenziji nazzjonali tas-Socrates imwaqqfa mill-Istati Membri skond l-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni, u biex tiżgura il-monitoraġġ effettiv u l-evalwazzjoni ta' dan il-programm.

3. Fit-twettiq tal-programm, il-Kummissjoni jista' jkollha rikors għall-esperti u għall-organizzazzjonijiet ta' għajnuna teknika, li l-finanzjament tiegħu jista' jiġi provdut mill-kwadru finanzjarju sħiħ tal-programm. B'żieda, il-Kummissjoni tista' torganizza dawk is-seminars, colloquia jew laqgħat oħra ta' esperti li x'aktarx ikunu jistgħu jiffaċilitaw l-implimentazzjoni tal-programm, u jwettqu l-azzjonijiet addattati ta' tagħrif, pubblikazzjoni u tixrid ta' informazzjoni.

III. **PROCEDURI TA' GHAŻLA**

Il-proċeduri għall-proposta u l-għażla ta' l-attivitajiet li hemm referenza għalihom f'dan l-Anness huma kif ġej:

1. **Azzjonijiet deċentralizzati**

L-azzjonijiet li ġejjin, li taħthom jittieħdu d-deċiżjonijiet ta' l-għażla mill-Istati Membri, huma meqjusa bħala "deċentralizzati":

(a) — Azzjoni 1.1 (Sħubija bejn l-iskejjel)

— Azzjoni 1.2, punt 2(a), (b), (ċ) (Azzjonijiet ta' mobilità fi ħdan is-sħubija fit-taħriġ ta' impjegati edukattivi fl-iskejjel)

— Azzjoni 3, punt 2(h) (Vistu u skambju fl-edukazzjoni adulta)

— Azzjoni 6.1, punt 2(b) (żjajjar ta' studju Arion)

— żjajjar ta' preparazzjoni taħt l-azzjonijiet kollha.

It-talbiet għall-għajnuna finanzjarja mibgħuta taħt dawn l-azzjonijiet għandhom jintbagħtu lill-aġenziji nazzjonali Socrates maħtura mill-Istati Membri skond l-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni. L-Istati Membri, bl-għajnuna ta' l-aġenziji nazzjonali Socrates, għandhom jagħmlu l-għażla u jallokaw l-għajnuna finanzjarja lill-applikanti magħżula skond il-linji ta' gwida ġenerali stabbiliti taħt l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni.

(b) Azzjoni 2.2, punt 3 (Mobilità ta' studenti u għalliema universitarji)

L-għoti ta' l-għajnuna finanzjarja lill-istudenti u lill-għalliema universitarji għal assenjamenti ta' mobilità skond il-kuntratti istituzzjonali msemmija fl-azzjoni 2.1 u għall-organizzazzjoni tal-mobilità ta' studenti u għalliema universitarji mwettqa mill-Istati Membri bl-għajnuna ta' l-aġenziji nazzjonali Socrates nominati skond l-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni, waqt li jingħata kont l-prestazzjoni fil-passat ta' l-universitajiet konċernati, skond linji ta' gwida ġenerali li għandhom jiġu stabbiliti taħt l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni.

2. **Azzjonijiet ċentralizzati**

L-azzjonijiet li ġejjin, li taħthom jittieħdu d-deċiżjonijiet ta' l-għażla mill-Kummissjoni, huma meqjusa bħala "ċentralizzati":

(a) — Azzjoni 1.2, punt 2(d), (e), (f), (g) (Attivitajiet ta' kooperazzjoni multilaterali)

— Azzjoni 3, punt 2(a) to (g) u (i) (Attivitajiet ta' kooperazzjoni multilaterali)

— Azzjoni 4 (Lingua)

— Azzjoni 5 (Minerva)

— Azzjoni 6.2 (Inizjattivi innovativi).

Għall-għażla tal-proġetti taħt dawn l-azzjonijiet, għandha tapplika l-proċedura li ġejja:

(i) il-koordinaturi tal-proġett għandhom jibgħatu proposta tal-proġett lill-Kummissjoni u jibgħatu kopja lill-aġenzija nazzjonali nominata mill-Istat Membru rispettiv;

(ii) il-Kummissjoni, bl-għajnuna ta' l-esperti ndipendenti għandha tistma l-proposti tal-proġett. L-aġenzija nazzjonali jistgħu jipprovdu lill-Kummissjoni bl-istima tagħhom ta' dawn il-proposti;

(iii) fil-każi fejn l-istima tal-Kummissjoni ma tkunx taqbel ma' l-istima li tirċievi mill-aġenzija nazzjonali fil-pajjiż koordinatur dwar il-kwalità jew jekk il-proġett ikunx addattat, il-Kummissjoni għandha, fuq it-talba ta' l-Istat Membru, tikkonsulta ma' l-Istat Membru konċernat. It-tul ta' dan il-proċess ta' konsultazzjoni m'għandux ikun aktar minn ġimgħatejn;

(iv) il-Kummissjoni għandha tibgħat lill-kumitat proposta fuq l-għażla finali (proġetti li għandhom jiġi appoġġati u l-ammonti li għandhom jingħataw) skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni;

(v) wara li tirċievi l-opinjoni tal-kumitat, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-lista magħżula u talloka l-ammonti li għandhom jingħataw.

F'ċerti każi, minħabba b'mod partikolari l-iskali u n-natura ta' l-attivitajiet in kwistjoni, tista' tiġi adottata proċedura b'żewġ fażijiet. F'dawk il-każi, il-proċedura stabbilita hawn fuq għandha tiġi preċeduta bis-sottomissjoni u l-għażla tal-proposti minn qabel. Id-deċiżjoni f'dan ir-rigward u l-arranġamenti għall-għażla minn qabel għandhom jiġu stabbiliti skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni.

(b) — Azzjoni 1.3 (*Networks* relatati mas-sħubija bejn l-iskejjel u t-taħriġ ta' impjegati involuti fl-edukazzjoni skolastika)

— Azzjoni 2.1 (Kooperazzjoni interuniversitarja Ewropea)

— Azzjoni 2.3 (*Networks* tematiċi Erasmus)

— Azzjoni 3.3 (*Networks* fl-edukazzjoni adulta)

— Azzjoni 6.1, punt 2(a), (ċ), (d), (e) (Osservazzjoni)

— Azzjoni 8 (Miżuri li jakkumpanjaw)

Proposti għall-proġetti taħt dawn l-azzjonijiet għandhom jintbagħtu lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni, fil-każ ta' l-azzjonijiet 1.3, 2.3 u 3.3 bl-għajnuna ta' esperti indipendenti, għandha tistma l-proġetti proposti. Id-deċiżjonijiet dwar il-proġetti proposti għandhom jittieħdu mill-Kummissjoni wara li tirċievi l-opinjoni tal-kumitat skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni.

Il-proċedura b'żewġ fażijiet li hemm referenza għaliha fil-paragrafu finali tat-Taqsima III.2(a) għandha tapplika għall-azzjonijiet 1.3, 2.3 u 3.3 taħt l-istess kundizzjonijiet kif imniżżla f'dak il-paragrafu.

3. **Azzjonijiet konġunti**

Il-proċeduri għall-għażla taħt l-Azzjoni 7 tal-programm (Azzjonijiet konġunti) għandhom jiġu stabbiliti skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni. Fejn xieraq, il-proċeduri fissati hawn fuq jistgħu jiġu addattati biex jilħqu l-ħtiġiet speċjali ta' l-Azzjonijiet Konġunti in kwistjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħmel kull sforz biex tiżgura l-aqwa koordinazzjoni bejn dawn il-proċeduri u dawk addottati fi ħdan il-programmi jew l-azzjonijiet l-oħra tal-Komunità li bihom huma implimentati l-Azzjonijiet Konġunti in-kwistjoni.

4. Il-Kummissjoni, megħjuna mill-Istati Membri, għandha tagħmel minn kollox biex tiżgura li d-deċiżjonijiet ta' l-għażla jiġu mgħarrfa lill-applikanti l-aktar tard sa ħames xhur wara d-data ta' l-egħluq għas-sottomissjoni ta' l-applikazzjonijiet taħt l-azzjoni in-kwistjoni. Għall-proġetti magħżula skond il-proċedura b'żewġ fażijiet provduta taħt il-punt 2(a) u (b), din għandha tirreferi biss għat-tieni stadju ta' l-għażla (proposta sħiħa tal-proġett).

5. Il-Kummissjoni u, fil-kaz ta' azzjonijiet deċentralizzati, l-Istati Membri għandhom ifittxu li jiżguraw l-aħjar koordinazzjoni bejn il-proċeduri u l-limiti ta' żmien għas-sottomissjoni u l-għażla ta' l-applikazzjonijiet għall-appoġġ f'dan il-programm u l-programmi tal-Komunità fl-oqsma tat-taħriġ vokazzjonali u ż-żgħażagħ rispettivament.

IV. DISPOSIZZJONIJIET FINANZJARJI

A. Azzjonijiet deċentralizzati

1. Il-fondi tal-Komunità maħsubha biex jipprovdu appoġġ finanzjarju taħt l-azzjonijiet identifikati bħala deċentralizzati fit-Taqsima III, punt l, għandhom jiġu allokati fost l-Istati Membri skond il-formoli li ġejjin:

(a) ammont minimu li għandu jiġi stabbilit skond id-disponibilità ta' l-estimi għall-azzjoni konċernata għandu jiġi allokat lil kull Stat Membru;

(b) il-bqija għandha tiġi allokata lill-Istati Membri varji fuq il-bażi ta':

(i) id-differenza ta' l-għoli tal-ħajja bejn l-Istat Membru ta' oriġini u l-Istat Membru li jospita;

(ii) id-distanza u l-ispiża ta' l-ivvjaġġar bejn l-Istat Membru ta' oriġini u l-Istat Membru li jospita għandhom jiġu kalkolati waqt li jingħata kont ta' l-aktar prezz baxx ta' l-ivvjaġġar għall-vjaġġ konċernat;

(iii) in-numru totali tal-pajjiż ta':

— tfal ta' l-iskola u għalliema fl-edukazzjoni skolastika għall-azzjoni 1.1 (Sħubija bejn -iskejjel) u Azzjoni 1.2 punt 2(a), (b), (ċ) (Azzjonijiet ta' mobilità fi ħdan is-sħubija fit-taħriġ ta' impjegati edukattivi fl-iskejjel)

— studenti f'edukazzjoni ogħla għall-Azzjoni 2.2, punt 3 (Mobilità ta' l-istudenti). In-numru ta' gradwati għandu jkun limitat fl-iskop tiegħu bħala fattur sussidjarju u komplementari li għandu jiġi stabbilit skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni għall-kwalifikazzjoni, fejn xieraq, l-allokazzjoni ta' l-Istati Membri;

— għalliema universitarji għall-Azzjoni 2.2, punt 3 (Mobilità ta' għalliema universitarji)

2. Il-fondi tal-Komunità hekk imqassma għandhom jiġu amministrati mill-Istati Membri bl-għajnuna ta' l-aġenziji nazzjonali Socrates li għalihom previst fl-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni.

3. Il-Kummissjoni, waqt li taġixxi b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri, għandha tieħu l-miżuri meħtieġa biex tinkoraġġixxi parteċipazzjoni bilanċjata fil-livell tal-Komunità, nazzjonali u, fejn xieraq, fil-livell nazzjonali, u, fil-każ ta' edukazzjoni ogħla, ma' l-oqsma varji ta' l-istudji. Il-proporzjon allokat għal dawn il-miżuri m'għandux jeċċedi l-5 % ta' l-estimi ta' kull sena għall-finanzjament ta' kull waħda mill-Azzjonijiet in-kwistjoni.

4. L-arranġamenti għall-allokazzjoni tal-fondi lil kull Stat Membru għall-attivitajiet ta' mobilità provduta fl-Azzjoni 3, punt 2(h) (Żjajjar u skambju fl-edukazzjoni adulta) u 6.1, punt 2, it-tieni indent (Arion), għall-organizzazzjoni tal-mobilità ta' l-istudenti u l-għalliema universitarji skond it-Taqsima III. l.(b), għall-appoġġ ta' żjajjar preparatorji u għall-miżuri preparatorji li hemm referenza għalihom fit-Taqsima IV, punt B.4 għandhom jiġu deċiżi mill-Kummissjoni wara li tirċievi l-opinjoni tal-kumitat skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni.

B. Dispożizzjonijiet oħra

1. Wara konsiderazzjoni xierqa għall-kwalità u l-kwantità ta' applikazzjonijiet għall-appoġġ Finanzjarju, il-linji ta' gwida li ġejjin se jittieħdu in-konsiderazzjoni meta r-riżorsi jiġu allokati skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni;

(a) ir-riżorsi li għandhom jiġu kommessi taħt l-Azzjoni 1 (Comenius) m'għandhomx ikunu anqas minn 27 % ta' l-estimi totali disponibbli għal dan il-programm;

(b) ir-riżorsi li għandhom jiġu kommessi taħt l-Azzjoni 2 (Erasmus) m'għandhomx ikunu anqas minn 51 % ta' l-estimi totali disponibbli għal dan il-programm;

(ċ) ir-riżorsi li għandhom jiġu kommessi taħt l-Azzjoni 3 (Grundtvig) m'għandhomx ikunu anqas minn 7 % ta' l-estimi totali disponibbli għal dan il-programm;

(d) ir-riżorsi li għandhom ikunu kommessi għall-għajnuna finanzjarja għall-aġenziji nazzjonali Socrates taħt l-Azzjoni 8.2 u għall-għajnuna teknika taħt l-Azzjoni 8.3 m'għandhomx jeċċedu 4,5 % ta' l-estimi totali ta' kull sena disponibbli għal dan il-programm.

Il-perċentwali ta' hawn fuq huma indikattivi u jistgħu jiġu addattati skond l-Artikolu 8(2) tad-Deċiżjoni;

2. Bħala regola ġenerali, l-għajnuna finanzjarja tal-Kummissjoni mogħtija għall-proġetti taħt dan il-programm huma maħsubha parzjalment biex jibbilanċjaw in-nefqa stmata meħtieġa biex isiru l-attivitajiet konċernati u tista' tkopri perjodu massimu ta' tlett snin, suġġett għar-reviżjoni perjodika tal-progress miksub. Il-kontribuzzjoni tal-Komunità m'għandhiex normalment teċċedi l-75 % tan-nefqa totali ta' xi proġett speċifiku, ħlief fil-każ ta' miżuri li jakkumpanjaw. L-għajnuna tista' tingħata bil-quddiem biex tippermetti li jsiru l-żjajjar preparatorji dwar il-proġetti in-kwistjoni.

L-ammont li għandu jsir disponibbli fl-estimi ta' kull sena tal-programm għall-attivitajiet taħt l-Azzjoni 8.1 (f) m'għandux jeċċedi EUR 250 000.

3. Għandu jingħata kont tas-sitwazzjoni speċifika ta' persuni bi bżonnijiet speċjali meta jiġi stabbilit l-ammont ta' għajnuna tal-Komunità li għandu jingħata.

4. Fir-rigward ta' attivitajiet li jinvolvu l-mobilità ta' persuni, l-għajnuna tal-Komunità tista' tingħata biex tgħin li tiġi żgurata preparazzjoni adegwata għall-perjodu mgħoddi fi Stat Membru ieħor. Miżuri preparatorji bħal dawk jistgħu jinkludu b'mod partikolari korsijiet ta' l-ilsna, tagħrif dwar aspetti soċjali u kulturali ta' l-Istat Membru li jospita, eċċ.

V. **TIFSIRIET**

Għall-għanijiet ta' din id-Deċiżjoni:

1. "kumpannija" tfisser il-kumpanniji kollha fis-settur pubbliku jew privat ikun x'ikun id-daqs tagħhom, l-istatus legali jew is-settur ekonomiku li joperaw fih, u t-tipi kollha ta' attivitajiet ekonomiċi, inkluża l-ekonomija soċjali;

2. "dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet" tfisser kull kategorija ta' impjegati bi dmirijiet ta' amministrazzjoni, ta' stima, ta' taħriġ, ta' gwida u ta' spezzjoni fil-qasam ta' l-edukazzoni u l-persuni responsabbli għal dan il-qasam fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali u fi ħdan il-ministeri;

3. "gwida u għoti ta' pariri" tfisser firxa ta' attivitajiet bħal tagħrif, stima, orjentazzjoni u pariri biex jgħinu lil dawk li jitgħallmu li jagħmlu l-għażliet tagħhom li jirrelataw ma' programmi ta' l-edukazzjoni u t-taħriġ jew opportunitajiet tax-xogħol;

4. "tagħlim tul il-ħajja" tfisser l-opportunitajiet ta' edukazzjoni jew taħriġ offruti lill-persuni matul il-ħajja kollha tagħhom biex ikunu jistgħu kontinwament jakkwistaw, jaġġornaw u jaddattaw dak li jafu, il-kapaċitajiet u l-kompetenzi;

5. "tagħlim miftuħ u minn distanza" tfisser kull forma ta' edukazzjoni flessibbli, sew jekk tinvolvi l-użu ta' tagħrif jew teknoloġiji ta' komunikazzjoni sew jekk le;

6. "proġett" ifisser kull attività transnazzjonali ta' kooperazzjoni żviluppata flimkien f'raggruppar formali jew informali ta' organizzazzjonijiet jew istituzzjonijiet;

7. "tifel ta' l-iskola" tfisser persuni miktuba f'dik il-kapaċità fi "skola" kif definita f'dan l-Anness;

8. "ċentru ta' riżorsi" tfisser korp imqabbad fil-produzzjoni, ġbir jew tixrid ta' dokumentazzjoni, materjali jew metodoloġiji li jirrelataw ma' settur ta' attività indirizzat minn dan il-programm, bħal ilsna jew teknoloġiji ta' tagħrif u ta' komunikazzjoni li jirrelataw ma' l-edukazzjoni;

9. "skola" tfisser kull tip ta' istituzzjoni li tipprovdi edukazzjoni ġenerali (taż-żgħar, primarja jew sekondarja), vokazzjonali jew teknika u, eċċezzjonalment, fil-każ ta' miżuri biex jippromovu it-tagħlim ta' l-ilsna, istituzzjonijiet li ma jkunux skola li jipprovdu taħriġ ta' apprendistat;

10. "imsieħba soċjali" tfisser, fil-livell nazzjonali organizzazzjonijiet ta' min iħaddem jew tal-ħaddiema b'konformità mal-liġijiet nazzjonali u/jew prattiċi u, fil-livell tal-Komunità, organizzazzjonijiet ta' min iħaddem jew tal-ħaddiema li jieħdu parti fid-djalogu soċjali fil-livell tal-Komunità;

11. "student" ifisser persuni reġistrati f' "universitajiet" kif definiti f'dan l-Anness, ikun x'ikun il-qasam ta' l-istudju, biex isegwu kors ta' edukazzjoni ogħla li jwassal għal grad jew diploma, sa u inkluż il-livell ta' dottorat;

12. "għalliema/impjegati edukattivi" tfisser persuni li, permezz tad-dmirijiet tagħhom, huma nvoluti direttament fil-proċess edukattiv fl-Istati Membri, skond l-organizzazzjoni tas-sistema rispettiva edukattiva;

13. "università" tfisser kull tip ta' istituzzjoni għolja edukattiva, skond il-leġislazzjoni nazzjonali jew prattika, li toffri kwalifiki jew diplomi f'dak il-livell, jissejħu x'jissejħu stabbilimenti bħal dawk fl-Istati Membri;

14. "għalliem universitarju" tfisser kull kategorija ta' persuni mpjegati f'dik il-kapaċità f'"università" kif definita f'dan l-Anness.